

Provet berör:

- Datalära på blogg.ugglansno.se

Använda begrepp, teorier och modeller för att beskriva och förklara samband**E-nivå:**

Ange tre stora förändringar (revolutioner) i människans historia.

Ange vilken århundrade den digitala revolutionen startade.

Ange en händelse i datorns historia.

Kunna sätta ut datorns delar på en blindkarta. (processor, moderkort, ram-minne, grafikkort, hårddisk, fläkt, nätaggregat.)

Ange skillnaden mellan mjukvara och hårdvara.

Ge ett exempel på ett operativsystem.

Ge ett exempel på ett prefix.

Ange en funktion i en mobil som inte finns i en stationär dator.

Ange årtiondet då Internet började användas av vanliga människor.

Ange några appar där användaren själv lägger upp innehållet.

Ange skillnaden mellan LAN och WAN

Veta hur data transporteras på Internet.

Känna till hur en webbadress är uppbyggd.

Ange en typ av skadeprogram som kan drabba din digitala enhet.

Ange hur ett skadeprogram kan komma in på din dator.

Ange ett sätt att skydda din digitala enhet mot skadeprogram.

Ange något som är brottsligt på nätet.

Ge ett förslag på hur du skyddar dig på nätet.

Begrepp E-nivå:

Komponent. operativsystem, hårdvara, mjukvara, stationär, nätaggregat, ramminne, hårddisk, datafläkt, grafikkort, processor, moderkort, operativsystem, prefix, pixel, HTML, URL, router, wifi, Server, toppdomän, domän, webbläsare

Mer än E:

Redogöra för tre stora förändringar i samhället som beror på digitaliseringen.

Känna till flera händelser i datorns historia.

Ange funktionen för datorns komponenter.

Redogöra för funktionen hos BIOS och ett operativsystem.

Kunna sätta dessa prefix i storleksordning: kilo, mega, giga och tera.

Veta skillnaden mellan bit och byte.

Förklara vad upplösning är med hjälp av begreppet pixel.

Känna till varför filer komprimeras på mobiler.

Förklara vad ett binärt talsystem är.

Ge exempel och förklara några händelser som gjorde att Internet växte så snabbt.

Nämna och förklara några av Internets negativa sidor.

Förklara övergripande hur Internet fungerar. Använd begreppen: användare (klient), router, server, ip-nummer, tcp/ip.

Veta hur mobiler ansluter till Internet.

Känna igen en skum webbadress (Genom att veta hur den borde se ut).

Ange relationen mellan webbadress, ip-nummer och DNS.

Känna till olika skadeprogram, hur de tar sig in på din dator och hur du kan bli av med dem. Förklara hur olika brott på nätet går till.

Förklara hur du skyddar dig på nätet genom ditt eget beteende.

Begrepp Mer än E-nivå:

Revolution, industrialisering, analog, innovation, elektronrör, transistor, integrerad krets, mikroprocessor, IC-krets, indata, utdata. BIOS, binära talsystemet, bit, byte, upplösning, gps, TCP/IP, Arpanet, fildelning, filterbubbla, visselblåsare, Darknet, LAN, WLAN, protokoll, mobilmast, mobildata, IP-nummer, DNS, subdomän, adware, scareware, spionprogram, spam, mask, trojan, hacker, phishing, grooming, näthat, brandvägg, antivirusprogram,

